

Ewa Demarczyk - legenda festiwalu

Miasto
Kultura

16.07.2025 g. 10:00

Ewa Demarczyk, nazywana „Czarnym Aniołem” polskiej piosenki, powróciła do Opola w niezwykły sposób. W pobliżu Stawku Zamkowego, tuż obok Amfiteatru Tysiąclecia, stanęła jej naturalnej wielkości rzeźba. Wykonany z

brązu pomnik autorstwa prof. Mariana Molendy to pierwszy z cyklu muzycznych monumentów, które wytyczą nową turystyczną trasę miasta.

Legenda tych lat

Artystka słynąca z genialnych interpretacji wierszy Juliana Tuwima, Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i Bolesława Leśmiana, „Pierwsza Dama Polskiej Piosenki Poetyckiej” jak nazywano ją nie bez powodu, urodziła się 16 stycznia 1941 roku. Debiutowała w 1961 roku w krakowskim kabarecie Cyrulik, z którego trafiła do legendarnej Piwnicy pod Baranami. To jednak w naszym mieście rozpoczęła się jej wielka ogólnopolska sława, a powstały pomnik to nie tylko hołd dla jednej z najwybitniejszych postaci polskiej sceny muzycznej, ale także symbol silnej więzi artystki z Opolem.

Początek wielkiej kariery

To właśnie tutaj, w stolicy regionu, podczas I Krajowego Festiwalu Polskiej Piosenki w 1963 roku, Demarczyk oczarowała publiczność utworami Zygmunta Koniecznego – „Karuzela z madonnami”, „Taki pejzaż” i „Czarne anioły”. Z tą ostatnią kompozycją zwyciężyła w kategorii piosenki artystycznej otrzymując nagrodę pieniężną w wysokości 10 tysięcy złotych oraz... chińską wazę. Co ciekawe - „Demarczyk chciała zrezygnować z występu na KFPP w 1963 roku, ponieważ nie dano jej czasu na próby. Krąży opowieść o tym, jak jeden z ojców festiwalu, Mateusz Świącicki, złapał ją już na dworcu w Opolu i dosłownie kładł się na torach błagając, by nie wyjeżdżała. Jak już wiemy, miał dar przekonywania” – wspominał Marcin Kydryński. Podczas zapowiedzi występu młodej artystki Jerzy Grygolunas mówił natomiast: – „Jest studentką Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie, jedyną u nas piosenkarką, która w repertuarze ma poezję śpiewaną. Jej interpretacje są niezwykle sugestywne, a wybór utworów – znakomity. Ewa jest także spokrewniona ze słynną opolską rodziną Poliwodów, a jej dziadek był znanym działaczem Związku Polaków w Niemczech”.

Z Opolem w tle

Wątek rodzinny podkreśla również Rafał Poliwoda, dyrektor Narodowego Centrum Polskiej Piosenki: - Ewa Demarczyk, kuzynka mojego taty Jerzego, bywała w naszym rodzinnym mieszkaniu przy ulicy Niedziałkowskiego 1. Z tego właśnie miejsca, w towarzystwie rodziny i artystów krakowskiej Piwnicy Pod Baranami, wyruszyła na swój pierwszy koncert w opolskim Amfiteatrze i jak wspomina mój tata, opolski amfiteatr oniemiał z zachwytu. Nie było wątpliwości, że narodziła się wielka gwiazda. I to w miejscu tak bliskim sercu rodzin Poliwodów i Demarczyków - pod Wieżą Piastowską - wspomina dyrektor. Artystka wielokrotnie wracała do Opola. Na II Krajowym Festiwalu Polskiej Piosenki wystąpiła z recitalem, w 1979 roku otrzymała nagrodę dziennikarzy, a w 1990 – Honorowe Grand Prix festiwalu. W 2011 roku jej twórczości poświęcono wyjątkowy koncert „Panna, Madonna, legenda tych lat”, w którym wystąpiły gwiazdy młodszego pokolenia: Kayah, Justyna Steczkowska, Anna Czarторыska, Katarzyna Groniec, Sonia Bohosiewicz, Ania Dąbrowska, Magda Kumorek i Kinga Preis.

W hołdzie wybitnej artystce

A dziś to opolski pomnik na stałe wpisuje się w historię Stolicy Polskiej Piosenki, pomnik który nie tylko przypomina o złotej erze festiwalu, ale także przybliża młodszymi pokoleniom postać artystki, której głos i interpretacja na zawsze zmieniły polską piosenkę. Rzeźba powstała w renomowanej opolskiej odlewni ART ODLEW, prowadzonej przez rodzinę Halupczoków. Profesor Marian Molenda – twórca m.in. pomników Jerzego Grotowskiego, Agnieszki Osieckiej i Kabaretu Starszych Panów, przyznał, że praca nad wizerunkiem Ewy Demarczyk była szczególnym wyzwaniem. – Na zdjęciach jej twarz często była płasko oświetlona, z wyrazistymi oczami, mocnymi brwiami, a fryzura zmieniała się wielokrotnie. Starłem się odnaleźć uniwersalne podobieństwo. Rzeźba jest statyczna, ale głowa lekko uniesiona – spogląda w stronę amfiteatru. – mówi profesor. Pokryta czarną patyną sylwetka artystki stanęła bowiem zaledwie kilka metrów od miejsca, w którym wszystko się zaczęło...

Warto dodać, że pomnik przy Stawku Zamkowym, to nie jedyne miejsce upamiętnienia artystki. Gwiazda Ewy Demarczyk była jedną z pierwszych odsłoniętych na opolskim rynku w Alei Gwiazd Polskiej Piosenki w 2004 roku.

Dane kontaktowe
Urząd Miasta Opola

ul. Rynek 1A

45-015 Opole

77 45 11 800

urząd [at] um.opole.pl

www.opole.pl

Lokalizacja

Tagi

Ewa Demarczyk